

ENVIRONMENTÁLNE DNI

EURÓPSKY DEŇ NÁRODNÝCH PARKOV: POKLADY PRÍRODY POD OCHRANOU

Každoročne 24. mája si pripomíname Európsky deň národných parkov, ktorý oslavuje tie najvzácnejšie a najkrajšie kúsky prírody, ktoré sa podarilo zachovať pre budúce generácie. Tento deň má pripomenúť, že príroda nie je samozrejnosť – a že chránené územia sú neoceniteľným dedičstvom, ktoré treba nielen navštevovať, ale aj chrániť.

Dátum nie je náhodný – 24. mája 1909 vznikli vo Švédsku prvé európske národné parky. Dnes ich máme v Európe viac než 500, z toho 9 na Slovensku. Tieto parky chránia ohrozené druhy rastlín a živočíchov, zachovávajú prirodzené biotopy a zároveň umožňujú ľuďom zažiť prírodu v jej najčistejšej forme.

Čo sú národné parky?

- Národný park je chránené územie s výnimočnými prírodnými hodnotami. Môže ísť o horské oblasti, lesy, lúky, mokrade či jaskynné systémy. Okrem ochrany prírody poskytujú aj možnosti na turistiku, vzdelávanie a oddych – vždy však s ohľadom na prírodu.
- Na Slovensku máme 9 národných parkov:
- Tatranský národný park (TANAP) – najstarší, od roku 1948,
- Slovenský raj – s roklinami, rebríkmi a vodopádmi,
- Nízke Tatry (NAPANT) – najrozsiahlejší park na Slovensku,
- Poloniny – s pralesmi a zubrami,
- Malá Fatra, Veľká Fatra, Muránska planina, Slovenský kras, Pieniny.
- Každý z týchto parkov má svoju osobitosť a jedinečný príbeh.

Prečo sú dôležité?

- Zachovávajú biodiverzitu – chránia stovky ohrozených druhov
 - Zmierňujú klimatickú zmenu – lesy zadržiavajú uhlík
 - Udržiavajú vodný režim – mokrade a pramene sú zdrojom čistej vody
 - Ponúkajú priestor na oddych, ticho a kontakt s prírodou
- Národné parky však čelia aj mnohým výzvam – nelegálna tăžba, masový turizmus, výstavba či nedostatok financovania ich môžu ohrozíť viac, než si myslíme.

Ako môžeme pomôcť my?

- správajme sa zodpovedne pri návšteve chránených území,
 - dodržiavajme turistické značky a nenarúšajme biotopy,
 - zbierajme len zážitky, nie suveníry z prírody,
 - oodporujme environmentálne vzdelávanie a ochranu prírody.
- Národné parky sú naším prírodným bohatstvom. Sú to miesta, kde ešte môžeme vidieť zver bez klietky, dýchať čistý vzduch a počuť ticho lesa. Sú to živé múzeá prírody, ktoré si zaslúžia rešpekt a úctu. Európsky deň národných parkov je ideálnou príležitosťou vyrazíť do jedného z nich – alebo sa aspoň zamyslieť nad tým, čo pre nás príroda znamená.